

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓
รอบการประเมินที่ ๑
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-สกุล นายเพชร เสมียนรัมย์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
กลุ่ม/ฝ่าย/สพด. สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์
หัวข้อการพัฒนา การสร้างความตระหนักรู้ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security Awareness)
สถานที่ การฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ e-learning ของสถาบัน TDGA
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ คุณพลากร ลาภอลงกรณ์ ผู้จัดการส่วนบริการลูกค้า ฝ่ายปฏิบัติการ
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (Thailand Digital Government Academy)

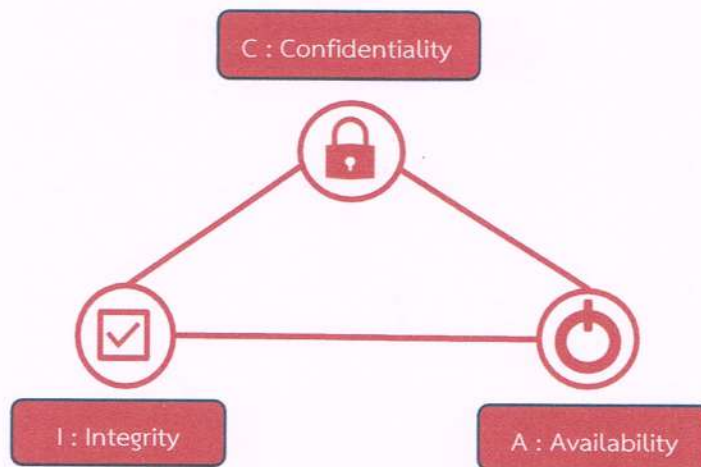
Cybersecurity คืออะไร

Cybersecurity หรือ ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ คือ การนำเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยี และกระบวนการที่รวมถึงวิธีการปฏิบัติที่ถูกออกแบบไว้เพื่อป้องกันและรับมือที่อาจจะถูกโจมตีเข้ามาয়อุปกรณ์เครือข่าย โครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ ระบบหรือโปรแกรมที่อาจจะเกิดความเสียหายจากการที่ถูกเข้าถึงจากบุคคลที่สามโดยไม่ได้รับอนุญาตในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้เริ่มให้ความสำคัญในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป้าหมายในการโจมตีมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงรูปแบบของการโจมตีทางด้านไซเบอร์มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสร้างความเสียหายให้กับองค์กรเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

ตัวอย่างกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์

- พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐
- พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- มาตรฐานด้านความปลอดภัย ISO ๒๗๐๐๑ (ระบบบริหารจัดการความปลอดภัยของข้อมูล)

ความรู้พื้นฐานของ Cybersecurity

พื้นฐานของหลักการปฏิบัติเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ มีดังนี้

Confidentiality หรือการรักษาความลับของข้อมูล คือ การที่ระบุสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลกับผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ในแต่ละชุดข้อมูลตามลำดับของชั้นความลับที่กำหนดไว้ ตัวอย่างเช่น

- ข้อมูลส่วนเงินเดือนของพนักงานในบริษัท จัดเป็นความลับสูงสุด ผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ คือ ผู้จัดการส่วนทรัพยากรบุคคลเท่านั้น

- เบอร์โทรของพนักงานในบริษัท จัดเป็นข้อมูลภายในเท่านั้น ผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ คือ พนักงานบริษัท

Integrity หรือการรักษาความถูกต้องของข้อมูล คือ การที่ระบุสิทธิของการแก้ไขข้อมูล และการรักษาความถูกต้องของข้อมูลให้มีความถูกต้องอย่างต่อเนื่อง เช่น ข้อมูลของธนาคารด้านการเงิน ข้อมูลบัญชีธนาคาร ข้อมูลที่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์

Availability หรือความพร้อมใช้งานของข้อมูล คือ การที่ข้อมูลพร้อมให้เข้าถึงใช้งานได้ตลอดเวลา รักษาความต่อเนื่องในการให้บริการข้อมูล ตัวอย่างเช่น ข้อมูลของธนาคารด้านการเงิน ข้อมูลบัญชีธนาคาร ข้อมูลที่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์

รูปแบบภัยคุกคามของ Cybersecurity

Malware คือ ซอฟต์แวร์หรือ Code ประเภทหนึ่งที่มีจุดประสงค์ในการผลิตออกมาเพื่อส่งผลกระทบต่อระบบคอมพิวเตอร์ที่ เมื่อถูกติดตั้งหรือเปิดในระบบคอมพิวเตอร์ Malware จะทำให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรของระบบคอมพิวเตอร์ และอาจแพร่ข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ๆ ในเครือข่าย รวมถึงเซิร์ฟเวอร์ต่าง ๆ ได้ โดยมีพฤติกรรมแตกต่างกันตามที่ไม่ประสงค์ดีที่ทำการผลิตออกมา ซึ่ง Malware นั้นครอบคลุมถึง ไวรัส (Virus) เวิร์ม (Worms) และโทรจัน (Trojans)

Web-based attacks คือ วิธีการโจมตีเหยื่อโดยผ่านช่องทางเว็บไซต์ โดยทำเว็บไซต์ หรือ Hack เว็บไซต์ ที่มีช่องโหว่เพื่อแก้ไขเว็บไซต์ โดยการใส่ Code ที่ทำให้เหยื่อ เมื่อเข้าเว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว จะนำเหยื่อไปที่เป้าหมายปลายทางที่เป็นเว็บไซต์ที่ทำการวาง Malware ไว้เพื่อทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อติด Malware โดยเว็บไซต์ส่วนใหญ่ที่โดน Hack เพื่อแก้ไข Code ส่วนมากจะเป็นเว็บไซต์ประเภท CMS (Content Management System)

Phishing คือ วิธีการโจมตีเหยื่อผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น E-Mail, SMS, เว็บไซต์ หรือช่องทาง Social โดยใช้วิธีการหลอกล่อเหยื่อด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้เหยื่อหลงเชื่อและให้ข้อมูลส่วนตัว เช่น Username, Password หรือข้อมูลสำคัญอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวของเหยื่อไปใช้ในการทำธุรกรรม

Web application attacks คือ วิธีการโจมตีเว็บไซต์เป้าหมายโดยอาศัยช่องโหว่ต่าง ๆ เช่น Code ของเว็บไซต์ เช่น CMS Web Server หรือ Database Server ซึ่งวิธีการโจมตีที่นิยมใช้ คือ Cross-Site Scripting SQL Injection, Path Traversal

Spam คือ วิธีการที่ผู้ส่ง หรือผู้ไม่ประสงค์ดีทำการส่งข้อมูล ข้อความ หรือโฆษณาต่าง ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้รับ เช่น E-Mail SMS เว็บไซต์ หรือช่องทาง Social โดยเป็นการส่งจำนวนมาก หรือส่งโดยที่ไม่ได้ขออนุญาตไปยังผู้รับเพื่อสร้างความรำคาญ หรือก่อกวน

DDoS (Distributed Denial of Service) คือ วิธีการโจมตีเป้าหมายที่เป็นเว็บไซต์ ระบบการให้บริการ หรือระบบเครือข่าย โดยใช้เครื่องโจมตีที่เป็นต้นทางจำนวนมากยิงมาที่เป้าหมายเดียว ภายในเวลาเดียวกัน จุดประสงค์ที่ทำให้เว็บไซต์ ระบบการให้บริการหรือระบบเครือข่ายไม่สามารถใช้งานได้หรือระบบล่ม

Data breach คือ เกิดการรั่วไหลของข้อมูลที่อาจเกิดจากช่องโหว่ หรือการโจมตีเพื่อขโมยข้อมูลของเว็บไซต์ ข้อมูลของแอปพลิเคชัน หรือระบบที่ให้บริการต่าง ๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลหรือผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน หรือผู้ให้บริการระบบไม่ทราบ ซึ่งผู้โจมตีต้องการนำข้อมูลไปขาย หรือเพื่อเรียกค่าไถ่ของชุดนั้น ๆ ทำให้ข้อมูลสำคัญส่วนตัว หรือขององค์กรโดนนำไปเผยแพร่ ในบางกรณีมีการเรียกค่าไถ่ของข้อมูล สร้างผลกระทบต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กร

Insider threat คือ ภัยที่เกิดจากภายในบุคลากรภายในขององค์กร ซึ่งอาจจะเกิดจากความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจผ่านช่องทางการใช้งานปกติของบุคลากร เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท หรือ สมาร์ทโฟน เป็นต้น ซึ่ง Insider threat เป็นภัยประเภทที่มีความรุนแรง เนื่องจากภายในองค์กร อาจจะมีการป้องกันในระดับต่ำ ทำให้เกิดการโจมตีประเภทนี้ได้ง่าย และผลลัพธ์ของภัยนี้มีความรุนแรง ป้องกันโดยการนำหลักการ Zero Trust มาใช้งานภายในองค์กร

Botnets หรือ Robot Network คือ โปรแกรมที่ถูกเขียนขึ้นโดยผู้ไม่ประสงค์ดี ที่ทำการติดตั้งโปรแกรมแบบแฝงตัวอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อรอรับคำสั่งให้ทำการโจมตีเป้าหมายหรือดำเนินการบางอย่างที่ถูกโปรแกรมไว้ ซึ่งส่วนมากเครื่องที่ Botnets แฝงตัวบนเครื่องของเหยื่อจะไม่ทราบว่ามีการติด Botnets เนื่องจาก Botnets จะไม่ทำงานตลอดเวลา จะทำงานก็ต่อเมื่อมีการเรียกจากผู้ผลิต (ผู้ไม่ประสงค์ดี)

Ransomware คือ Malware ประเภทหนึ่งที่ถูกติดตั้งที่เครื่องคอมพิวเตอร์แล้วจะทำการล็อกไฟล์โดยวิธีการเข้ารหัสไฟล์ข้อมูลทั้งหมดในเครื่อง ทำให้ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องไม่สามารถเปิดเพื่อใช้งานได้ เพื่อที่จะเรียกค่าไถ่ของรหัสผ่าน ที่ใช้ในการปลดล็อกไฟล์เพื่อให้ไฟล์ที่อยู่ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นกลับมาใช้งานได้อีกครั้ง สามารถป้องกันได้โดยการสำรองข้อมูลเป็นประจำโดยการแยกเก็บกับไฟล์สำรองข้อมูล ควรติดตั้ง Anti-Malware และมีการอัปเดตอย่างสม่ำเสมอ และก่อนเปิดไฟล์ต่าง ๆ ที่ได้รับมา ควรมีความตระหนักก่อนที่จะทำการเปิด

Cryptojacking คือ วิธีการที่ Hacker เข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อโดยวิธีการต่าง ๆ และแอบทำการติดตั้งโปรแกรมที่ใช้เพื่อการขุดเหรียญ Cryptocurrency โดยอาศัย CPU หรือ GPU บนเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อประมวลผลเพื่อสร้างรายได้กลับไปให้ Hacker

ความตระหนักรู้ด้าน Cybersecurity ในชีวิตประจำวัน

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ในวันทำงาน มีดังนี้

Computer เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยด้วยการแยกบัญชีผู้ใช้งาน (User) ของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน และต้อง Logout หรือล็อกหน้าจอทุกครั้ง เมื่อไม่อยู่ที่เครื่อง สิ่งสำคัญคือการติดตั้งและอัปเดต Anti-Malware รวมถึง Patch ของระบบปฏิบัติการ (OS) และโปรแกรมต่าง ๆ ให้เป็นเวอร์ชันล่าสุดเสมอเพื่อปิดช่องโหว่ทางเทคนิค

Password รหัสผ่านที่ดีต้องมีความยาวอย่างน้อย ๘ ตัวอักษร และมีความซับซ้อนโดยผสมตัวอักษรเล็ก ตัวอักษรใหญ่ ตัวเลข และอักขระพิเศษ (! @ ๕ #) ควรหลีกเลี่ยงรหัสที่เดาง่าย เช่น วันเกิดหรือหมายเลขโทรศัพท์ ห้ามจดรหัสแปะไว้ที่หน้าจอ หรือใช้รหัสซ้ำกันในหลายระบบ ควรเปิดใช้งานการยืนยันตัวตนแบบหลายชั้น (Multi Factor Authentication) ทุกครั้งที่ทำได้ และไม่ควรรบอก Password แก่ผู้อื่น

E-mail สิ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ไม่เปิด ไม่คลิก หากไม่มั่นใจ โดยหลีกเลี่ยงการเปิดอีเมล ไฟล์แนบ หรือคลิกลิงก์จากผู้ส่งที่ไม่ชัดเจนหรือไม่น่าสงสัย หากต้องทำธุรกรรมสำคัญหรือมีการร้องขอข้อมูลผ่านอีเมล ควรตรวจสอบซ้ำผ่านช่องทางอื่นก่อนดำเนินการเสมอ

Website ควรเข้าเว็บไซต์ผ่านทางช่องทางที่น่าเชื่อถือเท่านั้น และต้องตรวจสอบว่าเว็บไซต์ที่ทำธุรกรรมสำคัญมี SSL และใช้งานผ่าน HTTPS ทุกครั้ง ไม่ควรบันทึกรหัสผ่านไว้บน Browser หากต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่ใช่ส่วนตัว ให้ใช้งานผ่านโหมด Safe Web Browsing เช่น Incognito ตลอดเวลา

Messaging ไม่ควรบันทึก Password ไว้ที่โปรแกรมกรณีไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ไม่ควรบันทึกไฟล์ต่าง ๆ ไว้บนเครื่อง มีความระมัดระวังก่อนเปิด Link หรือ ไฟล์ต่าง ๆ ที่ได้รับมา มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ ไม่ควรแชร์ข้อมูลหรือข่าวสารต่าง ๆ โดยไม่ทราบที่มาของข้อมูล

Fake News หรือข่าวปลอม ควรระวังข่าวที่มีการพาดหัวเกินจริง ระบุที่มาไม่ได้ หรือไม่ระบุวันที่ชัดเจน โดยต้องไม่แชร์ข้อมูลใด ๆ ต่อหากยังไม่ทราบที่มาที่แน่นอน

Conference ควรใช้สถานที่ที่เหมาะสมและเป็นส่วนตัวในการประชุม โดยจำกัดให้มีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเท่านั้น ระมัดระวังการแชร์เอกสารหน้าจอ และควร ขออนุญาตผู้เข้าร่วมประชุมก่อน ทุกครั้งที่จะมีการบันทึกภาพหรือเสียงในการประชุม

Cloud Storage ต้องมีการแยกบัญชีผู้ใช้งานและ กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงไฟล์ เท่าที่จำเป็นเท่านั้น (Least Privilege) ควรปิดการแชร์ไฟล์ทันทีเมื่อหมดความจำเป็น และหมั่นตรวจสอบความปลอดภัยของไฟล์ด้วย Anti-Malware พร้อมทั้งตั้งรหัสผ่านที่แข็งแกร่งในการเข้าถึงข้อมูล

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ในวันพักผ่อน

Computer ส่วนตัว เน้นการจัดการสิทธิ์และป้องกันการเข้าถึง ข้อมูลควรแยกบัญชีผู้ใช้งานชัดเจนเพื่อไม่ให้ปนกัน ต้อง Logout ทุกครั้ง เมื่อไม่ได้อยู่หน้าจอ และห้ามจรดรหัสผ่านแปะไว้ที่ตัวเครื่อง นอกจากนี้ต้องทำให้อุปกรณ์ทันสมัยอยู่เสมอด้วยการอัปเดตทั้ง Anti-Malware, Patch ของระบบปฏิบัติการ (OS) และเวอร์ชันของโปรแกรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

Free WIFI สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ไม่ควรใช้งาน WIFI ที่เปิดให้ใช้บริการแบบไม่มีรหัสผ่าน หลีกเลี่ยงการใช้งาน WIFI ที่ไม่รู้ที่มาในการให้บริการ เพราะเสี่ยงต่อการถูกดักจับข้อมูลระหว่างการใช้งาน

Mobile ต้องตั้งคาล็อกเครื่องเสมอไม่ว่าจะเป็น PIN, Password, Face scan หรือ Fingerprint สิ่งสำคัญคือ ห้ามติดตั้งแอปพลิเคชันที่น่าสงสัยหรือนอกเหนือจาก Store มาตรฐาน เช่น App Store/Play Store และต้องหมั่นตรวจสอบการอนุญาตเข้าถึงข้อมูลของแอป (Permission) รวมถึงอัปเดตระบบและแอปให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอด

Internet Connection เพื่อป้องกันคนนอกลักลอบใช้งานหรือเจาะระบบ ควรเปลี่ยนรหัสผ่านเริ่มต้น (Default Password) ของ Router และเปลี่ยนชื่อ SSID (ชื่อ Wi-Fi) พร้อมรหัสผ่านใหม่ทันทีหลังจากติดตั้งจากผู้ให้บริการ รวมถึงจำกัดจำนวนผู้ใช้งานเท่าที่จำเป็น

IoT Devices คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการทำงานร่วมกับระบบต่าง ๆ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้ เช่น หลอดไฟ, พัดลม, เครื่องกรองอากาศ ซึ่งเมื่อสามารถต่อกับเครือข่ายได้ก็จำเป็นที่จะต้อง มีความปลอดภัยทางด้านเครือข่าย เปรียบได้กับเป็นคอมพิวเตอร์ขนาดจิ๋ว

นายพร เสมียนรัมย์

(นายพร เสมียนรัมย์)
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ พชร เสมียนรัมย์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การสร้างความตระหนักรู้ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
(Cybersecurity Awareness)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

